

تحلیل جامعه‌شناختی مفهوم غرور ملی در ایران

* محمدرضا غلامی

E-mail: Mgholami2014@yahoo.com

** رضا علیزاده

E-mail: Rezaalizadeh1977@gmail.com

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۶/۲۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۶/۲۳

چکیده

در عصر جهانی‌شدن؛ عرصه‌ی سیاست و امنیت ملی از جهات مختلف بسیار تأثیرگذار است. رویکردهای پوزیتیویستی و پست‌مدرن هر کدام روایت‌های خاص خود را از سرزمین و مشروعیت نظام سیاسی ارائه می‌دهند، و در این راستا عناصری چون دولت - ملت، هویت ملی، ملی‌گرایی و غرور ملی دچار دگرگونی‌های مختلفی شده است. در بسیاری از نوشته‌ها این مفاهیم به جای یکدیگر استفاده می‌شوند؛ اما بار معنایی آنها با یکدیگر متفاوت است. با افزایش ملت‌سازی و شکل‌گیری دولت - ملت‌ها جایگاه غرور ملی اهمیت پیدا کرده است، غرور ملی می‌تواند زمینه‌ساز حس مشترک ملی - میهنی بین شهروندان جامعه شود. در این مطالعه، مفهوم غرور ملی در ۷ مرکز استان کشور به صورت پیمایشی مورد مطالعه قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد که ارتباط معناداری بین متغیرهای اساسی رضایت از اوضاع اقتصادی و اجتماعی، احساس محرومیت، احساس مشروعیت نظام سیاسی و احساس تبعیض بین افراد با مفهوم غرور ملی وجود دارد، به یک معنا ۵۰ درصد از احساس غرور ملی وابسته به متغیرهای ذکر شده است.

کلید واژه‌ها: غرور ملی، هویت ملی، ناسیونالیسم، دولت - ملت، رضایت، احساس محرومیت، مشروعیت، احساس تبعیض.

* دکتری جامعه‌شناسی سیاسی، استادیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه گیلان، نویسنده‌ی مسؤل

** دکتری جامعه‌شناسی سیاسی، استادیار پژوهشکده گیلان‌شناسی دانشگاه گیلان